

LLMZA un LZA LMZN izbraukuma sēde uz Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūtu

2008.gada 21.novembrī Priekuļu Laukaugu selekcijas institūtā norisinājās Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas (turpmāk – LLMZA) prezidija sadarbībā ar Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļu (turpmāk – LMZN), izbraukuma seminārs Zemkopības ministrijas (turpmāk - ZM) finansētā projekta „Forsaita speciālistu tīkla pielietojums lauku politikas atbalstam un lauksaimniecības pētījumu un iekārtu datu bāzes pilnveidošana” (turpmāk – Projekts) ietvaros. Seminārā piedalījās LLMZA prezidente *prof. B. Rivža*, LLMZA viceprezidents *prof. D. Lapiņš*, LMZN priekšsēdētāja v.i. *prof. A. Treimanis* un citi LMZN pārstāvji.

Sēdi atklāja Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta direktors R. Leitens. Viņš iepazīstināja ar institūta finansiālo stāvokli un šī brīža situāciju, kā arī ar nākotnes plāniem.

Semināra turpinājumā uzstājās *Dr.agr. Ilze Skrabule* ar prezentāciju *2008. gads starptautiskais kartupeļu gads, pētījumi par kartupeļiem Latvijā*. Ievadam tika stāstīts par 2008.gadu kā starptautisko kartupeļu gadu. Šī mērķa realizēšanā iesaistījušās vairākas valstis un starptautiskas organizācijas. I.Skrabule uzsvēra kartupeļu nozīmību, jo tie iedzīvotājus palīdzēs nodrošināt ar pilnvērtīgu, dažādu pārtiku, izmantojot dabas daudzveidību un vienlaikus to saglabājot. Kartupeļus var audzēt gandrīz visur pasaulē un tiem salīdzinoši ir augsta raža, izmanto 85 % no auga, tas ir augstvērtīgs pārtikas produkts. Pauda patiesu gandarījumu par pētniecības un prakses attīstību Latvijā un Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta ietvaros. I. Skrabule norādīja uz jaunajām idejām, jauniem pētījumiem, kā piemēram: bumbuļu kvalitāte no uzturvērtības viedokļa, bioloģiskās cietes ražošanas tehnoloģija, molekulāro marķieru pielietošanas iespējas selekcijā, selekcijas metodika bioloģiskajai un integrētajai lauksaimniecībai u.c.

Kā nākamais, ar ziņojumu par *Molekulāro marķieru pielietojumu kartupeļu selekcijā Latvijā*, uzstājās *dr. Nils Rostoks*. Galvenās tēmas ziņojumā: kartupeļi pasaulē un Latvijā, kartupeļu pētījumi Valsts pētījumu programma agrobiotehnoloģijā un molekulāro marķieru sistēmas kartupeļu ģenētiskās daudzveidības pētījumiem. N. Rostoks iepazīstināja ar galvenajiem darba uzdevumiem, kas veicami, lai sekmētu darbu pie pētījumu attīstības, galvenajiem pētniecības virzieniem.

I.Mežaka uzstājās ar maģistra darba prezentāciju *Kartupeļu vīrusu PVM, PVS, PVX un PVY reversās transkripcijas-polimerāzes ķēdes reakcijas noteikšanas metožu izstrāde* (Darba vadītājs *Dr. biol. Andris Zeltiņš*). Darba mērķis bija izstrādāt metodiku kartupeļu vīrusu PVM, PVS, PVX un PVY multipleksai noteikšanai ar reversās transkripcijas polimerāzes ķēdes reakciju. Darba autore sēdes dalībniekus iepazīstināja ar pielietotajām metodēm, kas izmantotas pētnieciskajā darbā, kā arī ar darba gaitu un rezultātiem.

Par *Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta zinātniskajām aktivitātēm 95.gadskārtā* stāstīja *dr. A. Kronberga*. Tika izklāstīta institūta tapšana un tā vēsture, līdz pat šodienai, nākotnes plāni un ieceres turpmākai darbībai, attīstībai.

Ar ziņojumu par *Kartupeļu selekcijas rezultātiem* uzstājās *Dr. Gunta Bebre*. Ziņojuma autore pastāstīja, ka ir izveidotas vairākas jaunas kartupeļu šķirnes un tās jau ir redzams Latvijas tirgū, kopējais devums arī ir liels - katra 6.kartupeļu šķirne nākot tieši no Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta. G. Bebre informēja sēdes dalībniekus par galvenajām iespējām kartupeļu izmantošanā un ieteikumiem, kuru realizācija tiek plānota.

Sēdes noslēgumā dalībnieki tika cienāti ar bagātīgām pusdienām, kuras sastāvēja no Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūtā izaudzētajiem produktiem.

M. Briekmane